

AUTOGUVERNAREA PE ȚARĂ A ROMÂNILOR DIN UNGARIA
MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZATA

✉ 5700 Gyula, str. Eminescu nr. 1. Cp.: 165 ☎ 66/463-951

✉ 5700 Gyula, Eminescu u. 1. Pf.: 165 ☎ 66/463-951

E-mail: atru@mail.globonet.hu www.atruroman.hu

ELŐTERJESZTÉS

a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata
Közgyűlésének
2022. február 28-i ülésére

Iktatószám: 12/3/13/2022

Készítette: dr. Szász Matilda

**Tárgy: A Bihar Román Nemzetiségi Kéttannyelvű Általános Iskola és Óvoda
Tagintézményeinek aktuális helyzete**

Szavazás módja: egyszerű többség

Előzetesen tárgyalja: MROÖ Oktatási Bizottsága

Tisztelt Képviselő Asszony!

Tisztelt Képviselő Úr!

A Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának (a továbbiakban: MROÖ) Közgyűlése mind a 2020-as, mind pedig a 2021-es évben felmérte és megvitatta a Bihar Román Nemzetiségi Kéttannyelvű Általános Iskola (a továbbiakban: Iskola) – bedői és körösnagyharsányi – tagintézményeinek helyzetét. A Közgyűlés a 2020. évben döntött a bedői tagintézmény konyhájának megszüntetéséről, illetve felkérte az MROÖ elnökét, hogy kísérelje figyelemmel az intézmény működését, pénzügyi helyzetét és szükség esetén nyújtson be előterjesztést a Közgyűlés elé.

Sajnos a korábbi években is felmerülő pénzügyi probléma jelenleg is fennáll, mivel az Iskolának járó normatív állami támogatási forrás nem elegendő a működéshez, ezért jelentős mértékű köznevelési támogatás (mintegy 50 millió Ft.) kiegészítéssel tudjuk csak biztosítani a tagintézmények biztonságos működését.

A döntéssel kapcsolatos releváns jogszabályok az alábbi rendelkezéseket tartalmazzák.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 4. § 11. pontja az **intézményátszervezést** a következő módon definiálja:

„minden olyan fenntartói döntés, amely az alapító okirat, szakmai alapidokumentum 21. § (3) bekezdés c)-j) pontjában felsoroltak bármelyikének módosulásával jár, kivéve a jogszabályváltozástól eredő módosítást és az olyan vagyont érintő döntést, amely vagyont a feladatellátáshoz a továbbiakban nem szükséges, ”

Az Nkt. 21. § (3) bekezdése rögzíti a köznevelési intézmények **alapító okiratának tartalmi kellékeit**, az alábbiak szerint:

„A köznevelési intézmény alapító okirata, szakmai alapidokumentuma tartalmazza

- a) az alapító és a fenntartó nevét és székhelyét,
- b) az intézmény - az e törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendelet alapján meghatározott - hivatalos nevét,
- c) az **intézmény típusát,**
- d) az **intézmény**
  - da) **feladatellátási helyét,**
  - db) **székhelyét,**
  - dc) **tagintézményét,**
  - dd) **telephelyét,**
- e) **feladatellátási helyenként az alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezését,**
- f) **nevelési, oktatási feladatot ellátó feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermek- vagy tanulólétszámot alapfeladatonkénti és munkarendenkénti bontásban,**
- g) **iskolatípusonként az évfolyamok számát,**
- h) **alapfokú művészetoktatás esetén a művészeti ágak, azon belül a tanszakok megnevezését,**
- i) **szakgimnázium esetén a szakképesítés megnevezését, azonosító számát, szintjét, szakiskola esetén a szakképesítés, szakma, részsakma megnevezését, azonosító számát, szintjét,**
- j) **a feladatellátást szolgáló vagyont, továbbá a vagyon feletti rendelkezés vagy a vagyon használati jogát,**
- k) az önálló költségvetéssel rendelkező intézmény esetében a gazdálkodással összefüggő jogosítványokat.

A felsorolásból látszik, hogy az **intézmény tagintézményével, illetve telephelyével kapcsolatos döntés átszervezésnek** minősül.

Az átszervezéssel kapcsolatban az Nkt. 83. § (2) bekezdése a) pontja alapján **a fenntartó** – a törvényben foglalt keretek között – **dönt a köznevelési intézmény** létesítéséről, nevének megállapításáról, gazdálkodási jogköréről, **átszervezéséről**, megszüntetéséről, alapfeladatának módosításáról, fenntartói jogának átadásáról.

Amennyiben átszervezés lenne szükséges, akkor az Nkt. vonatkozó rendelkezései alapján – **a döntés előtt** – ki kell kérni:

- a) az **intézmény alkalmazotti közössége,**
- b) az **óvodaszék, az iskolaszék,**
- c) **a szülői szervezet,**
- d) az **iskolai diákönkormányzat,**
- e) * **a nemzetiségi nevelés-oktatásban részt vevő intézmény esetén - ha nem rendelkezik egyetértési joggal - a települési nemzetiségi önkormányzat, érintett települési nemzetiségi önkormányzat hiányában az érintett területi, ennek hiányában az országos nemzetiségi önkormányzat, ennek hiányában az adott nemzetiség helyi egyesületeinek, illetve a vagyonnevelésében levő ingatlan tulajdonos önkormányzatának véleményét.**

A vélemény kialakításához minden olyan információt hozzáférhetővé kell tenni a véleményezési joggal rendelkezők részére, amely a fenntartói döntés meghozatalához rendelkezésére áll. A vélemény kialakításához - az információk hozzáférhetővé tételének napjától számítva - legalább tizenöt napot kell biztosítani az érdekeltek részére.

Az átszervezés **időbeli ütemezésére** tekintettel az Nkt. 84. § (3) bekezdése kimondja, hogy **a fenntartó tanítási évben, továbbá - a július-augusztus hónapok kivételével - nevelési évben**

- a) **iskolát nem indíthat, továbbá iskolát, kollégiumot, óvodát nem szervezhet át, nem szüntethet meg, fenntartói jogát nem adhatja át,**

b) iskolai osztályt, kollégiumi csoportot, óvodai csoportot nem szerveztethet át, és nem szüntethet meg,

c) az iskola, kollégium, óvoda feladatait nem változtathatja meg.

Az átszervezés jóváhagyása kapcsán az Nkt. 86. § (7) bekezdése rendelkezik arról, hogy a fenntartó, a tankerületi központ, valamint az állami felsőoktatási intézmény által fenntartott intézmény esetében az **oktatásért felelős miniszter legkésőbb az intézkedés tervezett végrehajtása éve májusának utolsó munkanapjáig hozhat döntést**

a) a nevelési-oktatási intézmény fenntartói jogának átadásával,

b) a nevelési-oktatási intézmény átalakításával, amely történhet:

ba) egyesítéssel, amely lehet beolvadás vagy összeolvadás,

bb) szétválasztással, amely lehet különválás vagy kiválás,

c) a nevelési-oktatási intézmény megszüntetésével,

d) a nevelési-oktatási intézmény átszervezésével kapcsolatban.

Összefoglalva a fent vázolt jogszabályi háttérrel, a Bihar Román Nemzetiségi Kéttannyelvű Általános Iskola és Óvoda telephelyeit, illetve tagintézményeit érintő változás átalakításnak (egyesítés, szétválasztás, megszüntetés) és/vagy átszervezésnek minősül (a továbbiakban együtt: átszervezés). Az átszervezés előtt az MROÖ-nek, mint fenntartónak vélemény kikérési kötelezettsége áll fenn egyes szereplők irányába. Továbbá, az átszervezést az oktatásért felelős miniszter részére is fel kell terjeszteni döntéshozatal céljából (a döntés a miniszter által május utolsó munkanapjáig hozható meg).

Az érintett szereplők véleményének felmérése fontos tényező, emellett az MROÖ, mint fenntartó szempontjainak érvényesítése is szükséges.

A tulajdonjogviszonyokkal kapcsolatban fontos megemlíteni, hogy a **körösszakáli** intézmény és a **bedői** tagintézmények ingatlanjainak tulajdonjoga – a vonatkozó jogszabályok ellenére – nem került átvezetésre az MROÖ részére. Mindkét település **önkormányzati képviselő-testülete** úgy döntött, hogy **nem kívánja átadni az ingatlanok tulajdonjogát** az MROÖ részére. Az ingatlanok jelenleg vagyonekezelési használatban vannak az MROÖ-nél.

A bedői telephelyen működő tagintézmények (Bedői Tagóvoda és Bedői Tagiskola) működésével kapcsolatos szakmai helyzet a 2021/2022-es tanévet illetően:

Az **óvodai tagintézményben** egy csoport működik, 10 gyermek neveléséről gondoskodik 1 óvónő és 1 dajka.

Az **iskolai tagintézményben** az alsó tagozatban működik egy összevont osztály (I-IV. osztályok), 6 tanuló oktatásáról egy főállású tanító gondoskodik, valamint egy takarító áll alkalmazásban.

A humánerőforrás rendelkezésre állásával kapcsolatban kiemelő, hogy **2022. március 1. napjától – a tanító nyugdíjba vonulásával** bekövetkező tanítói álláshely megüresedése miatt – **a Bedői Tagiskolából a 6 tanuló át fog járni a Körösszakáli Tagiskolába** (a tanulók utaztatása iskolabusszal történik).

A Körösnagyharsányi Tagóvoda működésével kapcsolatos szakmai helyzet a 2021/2022-es tanévet illetően:

Az **óvodában** egy csoport működik, 7 gyermek neveléséről gondoskodik 2 óvónő (ebből 1 állandó és 1 részmunkaidőben dolgozó) és 1 dajka.

Összefoglalva, a Bihari Általános Iskola és Óvoda három **óvodai tagintézményében** (körösszakáli tagintézmény 2 óvodai csoporttal, bedői óvodai tagintézmény 1 óvodai csoporttal és a körösnagyharsányi óvodai tagintézmény 1 óvodai csoporttal) rendkívül alacsony az óvodás korú gyermekek száma. A 2021/2022-es nevelési évben az alábbiak szerint alakul:

- Bedő óvoda: 10 fő (1 csoport) – 1 óvónő, 1 dajka
- Körösnagyharsány óvoda: 7 fő (1 csoport) – 1 állandó óvónő, 1 részmunkaidős, 1 dajka
- Körösszakál óvoda 32 fő (2 csoport) – 3 óvónő, 2 dajka

A 6 fő óvodapedagógusból, 2 fő nem nemzetiségi óvodapedagógus.

Az Nkt. szabályai alapján, amennyiben tagintézményként tartjuk fenn valamely szervezeti egységet, úgy biztosítanunk kell a tagintézményvezetői kinevezést, valamint a pedagógus létszámmal kapcsolatos előírásokat (2 óvónő és 1 dajka).

Jelenleg az óvodai szakterületen tehát összesen 4 óvodai csoportot működtetünk, 3 telephelyen. Az egyes intézményegységben azonban sajnos nem biztosított az óvodai csoportra előírt óvodapedagógusok száma.

2022. február 10. napján az MROÖ elnöke **munkamegbeszélést** hívott össze az MROÖ székhelyére, amelyen az oktatási tanácsnok, az Oktatási Bizottság képviselő tagjai és az Iskola részéről Györiné Mokrán Ilona igazgató helyettes vett részt. A munkamegbeszélésen egyeztetésre került a jelenlegi helyzet és a jövőre vonatkozó körülmények is.

Az előkészítő munkák során a helyzet megoldására **több elképzelés** került végig gondolásra, különböző szempontokat alapul véve. Úgy, mint a körösnagyharsányi óvoda, illetve a bedői óvoda átszervezése a körösszakáli óvodához. A költségvetési problémák megoldása és a pedagógiai szakmai kérdések mellett azt is végig kell gondolni, hogy Bedő település Hajdú-Bihar Megye román lakta települése, amelynek a román közösséghez való tartozása mindig is erős volt, így megfontolás tárgyává kell tenni, hogy a tagintézmények esetleges „megszüntetése” milyen hatással járna önmagára a nemzetiségi létre, annak jövőjére.

Az egyeztetésen, a **bedői tagiskola és tagóvoda vonatkozásában** az alábbi **konszenzusos javaslat került kidolgozásra:**

- az általános iskolai összevontan működő alsó tagozatos osztály 2022. március 1. napjától a körösszakáli székhelyű általános iskolában működjön tovább átmenetileg, egyúttal az intézmény írjon ki pályázatot a nyugdíjba vonuló tanító álláshelyének betöltésére. Abban az esetben, ha az álláshely betöltetlen marad, akkor felmerül a bedői általános iskolai tagintézmény végleges átszervezése - a 2022/2023-as tanévtől - a körösszakáli iskolába.
- az óvodai tagintézmény továbbra is bedői tagintézményként működjön tovább,
- a körösnagyharsányi tagintézmény továbbra is külön tagintézményként működjön tovább.

Mint látszik, az előkészítés során nem kizárólag a költségvetési szükségszerűségből indultunk ki, hiszen nem gondoljuk, hogy valamennyi tagintézmény megszüntetése lenne a legjobb megoldás. Törekedtünk olyan alternatívákat felvázolni, amelyek a közoktatási szolgáltatások helyben tartásával tudja a költségvetési nehézségeket kiküszöbölni.

Tisztelt Képviselő! A bihari iskola tagintézményeivel kapcsolatos döntés rendkívül nehéz, hisz valamely szervezeti egység esetleges átszervezése mindig veszteség. Az előkészítés során azt is végig kell gondolnunk, hogy az iskolai oktatás és óvodai jelenlegi formájának megszüntetése milyen hatással lesz a nemzetiségünkhöz tartozó lakosságra, bennük milyen visszhangot vált ki. Az ügy anyagi megfontolása mellett tehát ezt is, továbbá az oktatáspolitikával kapcsolatos szempontokat is figyelembe kell vennünk. Célunk csak az lehet, hogy az intézmény fejlődését továbbra is biztosítsuk, elősegítsük és a vonatkozó jogszabályok rendelkezéseit is betartsuk. Mindezek alapján látható, hogy csak rendkívül alapos és több szempontot figyelembe vevő mérlegelés után szabad döntést hoznunk. Bízom abban, hogy a bizottsági tagok, az oktatási tanácsnok, valamint a közgyűlés valamennyi tagja tudásával, tapasztalatával és javaslataival hozzájárul ahhoz, hogy az intézmény és önkormányzatunk érdekeit leginkább szolgáló döntést hozzuk.

Kérem a **Tisztelt Képviselőket**, hogy az előterjesztés alapján szíveskedjen döntést hozni a Bihar Román Nemzetiségi Kéttannyelvű Általános Iskola és Óvoda 2022/2023-as tanévtől történő működésével kapcsolatban.

I. HATÁROZATI JAVASLAT

A **Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának Közgyűlése** úgy dönt, hogy a Bihar Román Nemzetiségi Kéttannyelvű Általános Iskola és Óvoda a 2022/2023-as tanévtől változatlan szervezeti formában működik tovább, azzal, hogy a bedői általános iskolai összevontan működő alsó tagozatos osztályba tanulók számára, 2022. március 1. napjától a körösszakáli székhelyű általános iskolában legyen biztosítva átmenetileg (2021/2022. tanév) az oktatás.

Felelős: Kozma György elnök

Határidő: azonnal

Gyula, 2022. február 25.

Kozma György s.k.
elnök